

Висновок
щодо відповідності положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини

проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 168»

1. Положення (статті) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, яких стосується проєкт нормативного акта (акт)

1.1 Стаття 1 Першого протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Захист власності.

2. Відповідність положень проєкту акта (акта) Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 168» (далі – проєкт постанови) відповідає Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі – Конвенція) та практиці Європейського суду з прав людини (далі – Європейський суд).

Разом з цим, слід звернути увагу на таке.

Згідно зауважень Міністерства фінансів України реалізація запропонованих змін потребуватиме додаткових бюджетних коштів на виплати додаткової винагороди та грошової допомоги, у зв'язку з цим було запропоновано доопрацювати проєкт постанови.

Слід зазначити, що відсутність належного фінансування передбачених виплат призведе до утворення заборгованості та може спричинити звернення осіб до судових органів, і невиконання у подальшому рішень національних судів у зв'язку з відсутністю необхідних коштів.

Вказане може стати підставою для звернення постраждалих осіб до Європейського суду з прав людини.

В Україні вже існує системна проблема заборгованості держави за рішеннями національних судів, спричинена, зокрема відсутністю коштів на фінансування відповідних витратків у державному бюджеті.

Ще у 2009 році у пілотному рішенні у справі «Юрій Миколайович Іванов проти України» (від 15 жовтня 2009 року, заява № 40450/04) Європейський суд наголосив, що «Держава не може виправдовувати нестачею коштів невиконання судових рішень, винесених проти неї або проти установ чи підприємств, які перебувають в державній власності або контролюються державою».

Велика палата Європейського суду з прав людини 12 жовтня 2017 року прийняла рішення у справі «Бурмич та інші проти України», яким виключила із списку заяв, що підлягають розгляду, 12143 заяви проти України та встановила що порушення прав, гарантованих Конвенцією, свідчать про наявність в Україні системної проблеми тривалого невиконання рішень національних судів, винесених проти держави. Ця проблема, перш за все, спричинена наявністю у національному законодавстві соціальних гарантій, які не забезпечені належними фінансовими ресурсами. Держава має забезпечити виконання будь-яких гарантій, що передбачені в законодавстві, щоб не допустити порушення прав осіб.

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 3976-5.4-22 від 20.12.2022

Підписувач Сокоренко Маргарита Степанівна

Сертифікат 3ED5083160DBC59B0400000AFB1000046A3A900

Дійсний з 27.10.2022 15:49:33 по 27.10.2023 15:49:33

У своєму рішенні у цій справі Європейський суд нагадав проміжну резолюцію Комітету міністрів Ради Європи, ухвалену на 1288-му засіданні 07 червня 2017 року, щодо групи справ типу Іванов, у якій було зазначено зокрема таке:

«Нагадуючи, що проблеми, виявлені у цих справах, зокрема, невиконання або тривале виконання остаточних рішень національних судів і відсутність ефективних засобів юридичного захисту з цього приводу розглядаються Комітетом з 2004 року;

Нагадуючи також, що більше десяти років Комітет у п'яти проміжних резолюціях і численних рішеннях закликав державні органи в пріоритетному порядку взяти необхідних засобів у межах національної правової системи та негайно здійснити рішучі дії (...)

запровадження необхідних процедур з метою належного дотримання бюджетних обмежень при прийнятті законів з тим, щоб попередити невиконання рішень національних судів, винесених проти держави».

Відтак, Європейський суд і Комітет міністрів Ради Європи наголошують, що держава має надавати такі гарантії, які може забезпечити наявними фінансовими ресурсами.

3. Висновок щодо відповідності проєкту акта (акта) положенням Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини

Проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 р. № 168» відповідає Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод та практиці Європейського суду з прав людини.

**Уповноважений у справах
Європейського суду з прав людини**

Маргарита СОКОРЕНКО